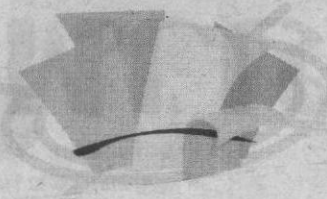

บทความพิเศษ

• ม.จ.พูนพิศมัย ดิสกุล •

สิ่งที่ข้าพเจ้าพบเห็น : ปีนัง (1)

ร ถเรามาดัง Prai บ่ายโมงเศษ ยังมีเวลาพอที่จะไปเที่ยวหาอาหารกลางวันกินเสียก่อนเพื่อไม่ให้เจ้าของบ้านลำบาก เราจึงตกลงข้ามฟากไปยังไชเตล Runnymede

เป็นครั้งแรกที่เราเข้าไปในไชเตลนี้ด้วยการแต่งตัวอย่างทุเรศจนรู้สึกอาย เพราะยังไม่ชินแก่การไม่มีถุงดินกับเกือกเกว๋ ที่ติดตัวมาได้แต่คู่เดียวจากหัวหิน เรานั่งอึดอัดเหมือนเข้าไปกินผิดที่ด้วยมองดูรอบๆ ว่าจะมีใครรู้จักเราบ้างหรือไม่? แต่ไม่มีใครที่รู้จักเรารู้สึกคนเดียว

พอกินเสร็จก็ได้ยินเสียงถามหาเราอยู่เอะอะหน้าห้องกินข้าว แล้วก็เห็นเจ้าคุณรัตนเศรษฐี (เคยอยู่ตอก ณ ระนอง) กับชวยตัน เลขานุการ วิ่งเข้ามาหาที่โต๊ะ อธิบายว่าพอได้รับโทรเลขแล้วก็ออกเที่ยวตามทุกไชเตล

เราขอบอกขอบใจแล้วก็พากันไปบ้าน Asdang เจ้าของบ้านลงไปอยู่ชั้นล่างและยกห้องข้างบนให้เรา

พวก ณ ระนอง รู้จักกับเสด็จพ่อมาแต่ต้นสกุล และเกือบทุกคนในชั้น ผู้ที่ไม่เคยลิ้มเสด็จพ่อทั้งในเวลาดีและเวลาชก ข้าพเจ้าคุ้นเคยมาแต่เด็ก จึงไม่รู้สึกว่าเป็นคนแปลกหน้า

พอนั่งลงเล่าเรื่องของเรายังไม่ทันจบ พระยารัษฎาฯ (อยู่จ่าย) ก็มาหา และช่วยเหลือต่างๆ ด้วย เราได้รู้จักจากผู้จ่ายว่ากรมหลวงสิงห์ฯ และคุณยาทิบ ทิมพระมารดาท่านก็ยังอยู่ในปีนังเวลานั้น จึงตกลงกันว่าต้องไปบอกให้รู้เรื่องเสียก่อน

เราจัดห้องและรับแขกอยู่ถึงบ่าย 5 โมง ก็พอดีมีรถยนต์แล่นเข้ามาในบ้าน คนในนั้นคือพี่หญิงใหญ่ หญิงเป้า และนายชิดมหาดเล็กตามมา พอลงจากรถพี่หญิงใหญ่ก็ร้องให้จ๊วว่า

“พอต้นขึ้นเด็กบางก็อาจจดหมายหญิงพิลัยส่งให้ รู้เรื่องแล้วอยู่ไม่ได้ จึงเช่ารถเขากอดตามมาใน

เสวราชิตจนเป็นสีขาว เพราะพระยามโนฯ เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 Failure แล้วออกมาแอบอยู่ที่ชะอำใกล้ๆ หัวหิน จนข่าวลือรายงานถวายในหลวงว่าเขาจะจับเอาตัวไปขึ้นศาลพิเศษด้วยกับคณะชาติ ในหลวงทรงส่งสารจึงพระราชทานอนุญาตว่าจะไปปีนังก็ได้ และพระยามโนฯ ก็ส่งใบกราบถวายบังคมลาว่า เจ็บออกไปหาหมอทางรถไฟก่อนเราออกมาปีนัง

แม้เช่นนั้นเงินที่เอามาก็ต้องใส่มาในกระเป๋าคอมม่อนของค์ กรมขุนชัยนาทนัย ซึ่งเสด็จมารับลูกชายท่านที่ปีนัง เพราะกลัวจะส่งเก็บเสียตามทางเป็นอันว่าพระยามโนฯ รอดมาได้ด้วยพวกเจ้าซึ่งพระยามโนฯ เกลี้ยดั้นเอง

แก้วข้าว่าร้ายต่างๆ แล้วก็ลากลับอย่างหมดหวัง และต่อมาก็เข้ามาเป็นเพื่อนกับท่านวิบูลย์ฯ และพวกเราตลอดจนปีนังแตก 2-3 วันต่อมา ม.ร.ว. สนิศรสมานก็ออกมาส่งข่าวว่าในหลวงจะเสด็จไปเปิดสนามในกรุงเทพฯ เพราะรัฐบาลถวายสัญญาว่าจะยอมให้เสด็จไปทำพระเนตรในยุโรปตามกำหนดเดิม

ผิดกับในตอนแรกที่พวกรัฐบาลโจษกันเชิงแฉว่าจะเก็บในหลวงไว้กับรัฐบาลให้เหมือนพระเจ้าฮันเตอร์กับโจนาในเรือสามก๊ก

เราออกเที่ยวหาบ้านเช่าทุกวัน ลงท้ายเราได้บ้านในถนนเกลาโว Kelawai Road ชื่อ Cinnamon Hall ของซีกัวโล่ เป็นบ้านใหญ่ทั้งสวนและตัวตึก หลังคามีสองชั้นและห้องน้ำอย่างใหม่ attached ทั้ง 3 ห้อง และมีทางเดินไปอีกหลังหนึ่งซึ่งมีข้างละ 2 ห้องตึก

ละห้อง ถึงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2476 เราก็ออกจากบ้านผู้ตอกมาอยู่บ้านใหม่ของเรา

อยู่ได้ 6 วัน เสด็จพ่อก็ตกลงพระทัยจะเสด็จเข้าไปส่งเสด็จในหลวงกลับกรุงเทพฯ ที่สงขลา และค้างที่นั่นหาตึกใหญ่หนึ่งคืน

ความรู้สึกของข้าพเจ้ากลับหัวหน้าตาค้นเด็กจะกลับไปปรับเขียนแรงๆ อีก จนเสด็จพ่อทรงสังเกตเห็นและตรัสว่า “ลูกพูนทำหน้าที่ราวกับจะร้องไห้”

ข้าพเจ้าทูลว่า “ถ้าถูกจับอีกจะทำอย่างไร” ท่านทรงตอบว่า “ยังใจก็ยิ่งตึกกว่าในหลวงถูกจับ เราเป็นพระราชวงศ์ก็ต้องท้อถอย”

เราออกเดินทางด้วยขอมิรมยนต์ชุดด้านเกดะเป็นรถนั่ง เพราะเราชอบกันมานานแล้ว ด้วยพวกพระราชวงศ์เกดะโดยมากมีมารดาเป็น

อย่างไรแล้ว เพราะเราก็ไปแล้ว ในหลวงก็กำลังจะเสด็จกลับ

พ ่อพ้นด่านสะเดาแล้ว หญิงเหลือก็หัวร้องอ เพราะในกระเป๋านั้นเต็มไปด้วยใบปลิว communist ที่ทั้งในกรุงเทพฯ และหนังสือต่างๆ ที่เขาสั่งเก็บสิ่งผิด และออกกฎหมายว่าถ้าพบที่ใครจะเอาโทษ 10 ปี พวกเราเผชิญเป็นพวกที่ชอบเก็บของทุกสิ่งเสียด้วย

ถ้าปีนังแล้วเราเอาไปใส่แบงก์ไว้กับของเพชร แต่ในที่ที่สุด Dai Nippon Army ของพระเจ้าจักรพรรดิรับเอาไปไหม้ เราอยู่ปีนังได้ 1 เดือน สมเด็จพระปกเกล้าฯ ก็เสด็จยุโรป ดังเล่ามาแล้วในตอนรัชกาลที่ 7

ต่อมาเราก็รวมสหายเกือบทุกวัน มีเด็กนักเรียนไทยมาขออาศัยอยู่ด้วยบ้าง มีเจ้าข้ามาขอซื้อแสดมปีนังเสมอๆ เราก็ตอบปฏิเสธว่าไม่มีเงินเตือนให้ และแสดมปีนังก็ไม่มีขาย

เด็กหนุ่มคนหนึ่งวิ่งวนว่าไม่มีเงินเตือนก็จะอยู่รับใช้ให้เปล่าๆ ข้าพเจ้าอดขันไม่ได้จึงตอบว่าไม่เคยพบคนที่ใจดีอย่างนี้ ฉะนั้น ขอถ่ายรูปไว้ดูสักรูปหนึ่งเถิด

เผื่อนายแก้วปากไวพูดออกไปว่า “มีรูปไว้ดีถ้าไปลิศเขาต้องการจะได้ไม่ลำบากภายหลัง”

เท่านั้นคนใจดีก็หน้าซีด รีบลุกขึ้นลวามีธุระต้องรีบไป แล้วก็ไม่เห็นหน้าตาอีกต่อไปเลย

ไม่ช้าก็มีรถไฟเมลล์พานักท่องเที่ยวไทยออกไปเที่ยวปีนังเป็นพักใหญ่ ด้วยมีตั๋ว return ticket ไป-กลับอย่างลดราคา แล้วท่านพวกตื่นต่างประเทศก็พากันไปแน่ๆ เราไปตระหนกบ้านได้พบพวกเหล่านี้เกลื่อนกลาด พวกขุนนางเก่าผสมออกไปเที่ยวก็มี แต่เขาพยายามหลบหนีไม่ให้เราพบ มีบางคนอธิบายว่ากลัวถูกดัดเบื้อบ้านนุญ

เย็นหนึ่งเราไปเที่ยวไชเตล Spring tide ทางชายทะเลนอกเมืองด้วยคิดว่าจะได้ไม่พบกับพวกนี้ให้เขาลำบากใจ แต่พอลงจากรถก็เห็นผู้ชายกับผู้หญิงหนุ่มหนึ่งแต่งไทยนุ่งผ้า เราอารามติใจว่าเขาเป็นเพื่อนเก่าจึงหลุดปากร้องทักออกไปดังๆ เขาก็นม้ายิ้มแฉ่ง แล้วก็พากันเดินหนี แต่นั่นมาเราก็ได้พบเรียนว่าต้องไม่ทักใครก่อน

ส่วนคนสมัยใหม่นั้นค่อนข้างจะสนุก ค่ำๆ กินข้าวแล้วพวกเรามากจะออกไปนั่งเล่นเดินเล่นตาม Esplanade ข้างบ้าน มีหนุ่มๆ นั่งอยู่พูดกันเวลา

(เคยุดอก ณ ระนอง) กับซุขดิน เลขานุการ วัง
เข้ามาหาที่โต๊ะ อธิบายว่าพอได้รับโทรเลขแล้วก็
ออกเที่ยวตามทุกโฮเต็ล

เราขอบอกขอบใจแล้วก็พากันไปบ้าน Asdang
เจ้าของบ้านลงไปอยู่ชั้นล่างและยกห้องข้างบนให้
เรา

พวก ณ ระนอง รู้จักกับเสด็จพม่าแต่ต้นสกุล
และเกือบทุกคนในชั้น ผู้ที่ไม่เคยสัมผัสพม่าทั้งใน
เวลาดีและเวลายาก ข้าพเจ้าคุ้นเคยมาแต่เด็ก จึง
ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นคนแปลกหน้า

พอหนึ่งลงเล่าเรื่องของเรายังไม่ทันจบ พระยา
รัชฎาฯ (อยู่ยง) ก็มาหา และช่วยเหลือต่างๆ ด้วย
เราได้รู้จักอยู่ยงว่ากรมหลวงสิงห์ และคุณย่าทับ
ทิมพระมารดาท่านก็ยังอยู่ในปิ่นางเวลานั้น จึงตก
ลงกันว่าจะต้องไปบอกให้รู้เรื่องเสียก่อน

เราจัดห้องและรับแขกอยู่ถึงบ่าย 5 โมง ก็พอดี
มีรถยนต์แล่นเข้ามาในบ้าน คนในนั้นคือพี่หญิง
ใหญ่ หญิงเป้า และนายชิดมหาดเล็กตามมา พอ
ลงจากรถพี่หญิงใหญ่ก็ร้องไห้จ้าว่า

“พอดีนขึ้นเด็กบวาก็เอาจดหมายหญิงพิลัยส่ง
ให้ รู้เรื่องแล้วอยู่ไม่ได้ จึงซัดรถเขากลับออกมาใน
4 โมงเช้าวันนั้น”

เป็นปัญหนักหน้าที่เราผ่านเสดามาได้ทันท่วง
ที่ ของส่วนมากของเราที่อยู่ในหาดใหญ่ พี่หญิง
ใหญ่จึงค้นให้ตามมาให้ทางรถไฟในวันรุ่งขึ้น

ตอนเย็นเราไปชั้นรถเที่ยวหากรมหลวงสิงห์
พบท่านอยู่ที่โฮเต็ล Nippon เสด็จพม่าจึงตรัสเล่า
เรื่องที่ต้องเสด็จมาปิ่นางให้ทรงทราบ และบอกข่าว
ว่าทหารเรือกำลังจะมีเรื่องเพราะถูกเรียกให้กลับ
กรุงเทพฯ แต่เขาตอบไปว่าทหารเป็นของในหลวง
ถ้ายังไม่เสด็จกลับเขาก็ยังกลับไม่ได้ ฉะนั้น กรม
หลวงสิงห์ จะกลับเข้าไปหรือไม่ก็ควรจะรู้เรื่อง
ราวเสียก่อน กรมหลวงสิงห์ ตกลงไม่กลับ และ
เสด็จอาประเวช พี่สาวของท่านก็เสด็จตามออกไป
อีกพระองค์หนึ่ง

เป็นอันว่าในเวลานั้นปิ่นางมีคนไทยอยู่ 4-5
พวก ต่างคนต่างหาบ้านเช่าอยู่กันทุกวัน
คำวันนั้นอยู่ยงกลับมามาหาเรา และกระซิบถาม
ว่า “พระยามโนฯ วานกระหม่อมให้พามาเฝ้าสม
เด็จฯ จะให้เฝ้าได้หรือไม่ได้ เวลานี้ค่อยอยู่ข้าง
นอกเรือน”

เสด็จพม่าตรัสตอบว่า “พระองค์ท่านไม่เป็นศัตรู
กับผู้ใด ใครจะพบก็ได้ทั้งนั้น”

อยู่ยงจึงกลับไปพาเข้าเฝ้า พระยามโนฯ หน้า

ชายท่านที่ปิ่นาง เพราะกลัวจะสั่งเก็บเสียตามทาง
เป็นอันว่าพระยามโนฯ รอดมาได้ด้วยพวกเจ้าซึ่ง
พระยามโนฯ เกลียดนั่นเอง

แก่รู้ข่าวร้ายต่างๆ แล้วก็กลับอย่างหมดหวัง
และต่อมาก็เข้ามาเป็นเพื่อนกับท่านวิบูลย์ฯ และ
พวกเรานัดเจอกันปิ่นางแตก 2-3 วันต่อมา ม.ร.ว.
สมัครสมานก็ออกมาส่งข่าวว่าในหลวงจะเสด็จไป
เปิดสภาในกรุงเทพฯ เพราะรัฐบาลถวายสัญญา
ว่าจะยอมให้เสด็จไปทำพระเนตรในยุโรปตามก้า
หนดเดิม

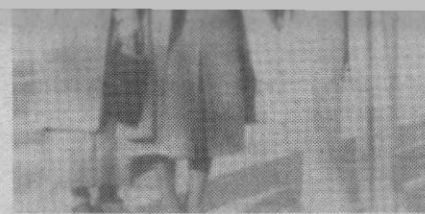
ผิดกับในตอนแรกที่พวกรัฐบาลใจกัน
แข็งแน่ว่าจะเก็บในหลวงไว้กับรัฐบาลให้
เหมือนพระเจ้าแผ่นดินกับใจในในเรื่องสาม
ก๊ก

เราออกเที่ยวหาบ้านเช่าทุกวัน ลงท้ายเราได้
บ้านในถนนเกลาว Kelawai Road ชื่อ
Cinnamon Hall ของซีกัวโล่ เป็นบ้านใหญ่ทั้งสวน
และตัวตึก หลังหน้ามีห้องนอนและห้องน้ำอย่าง
ใหม่ attached ทั้ง 3 ห้อง และมีทางเดินไปอีก
หลังหนึ่งซึ่งมีข้างละ 2 ห้องโดย

ก่อนเราจะเข้าไปอยู่ เคยเป็น (Pension) โฮ
เต็ลมีคนอยู่ 2-3 คน และกำลังจะเลิกลัมอยู่พอดี
เราต้องเข้าไปทำความสะดวกอยู่หลายวัน แล้วเอา
เก้าอี้ที่เจ้าของบ้านทิ้งไว้ ออกมาเช็ดล้าง ซ้อมผ้า
โสร่งขาวผืนละ 1 กิลเตอร์ แล้วจ้างเจ๊กมาหุ้มเก้าอี้
วันละ 2 เหรียญ 50 เซนต์ 2-3 วันก็สำเร็จเป็น
เก้าอี้ชุดใหม่ หุ้มด้วยผ้า Batak ของชาวอินแพงลัว
ผ้าโสร่งสีน้ำตาลและลายสีดำ เหลือจากหุ้ม
เก้าอี้ 3 ผืน เราฉีกต่อกับผ้าหาละ 18 เซนต์ ทำ
เป็นผ้าผืนตามหน้าต่าง ทำให้ห้องรับแขกใหม่
ของเราที่เช่าหาสีเขียวยาวแปร๊ดไว้นั้นค้อย
ยังซัวปวดตาลเป็นอันมาก

ส่วนรูปบนฝาผนัง เราก็ติดพระบรมรูปใน
หลวงกับพระราชินีของเราจากหนังสือพิมพ์บาง
กอกโหมสึ เอาไปปิดกระดาษแข็งใส่กรอบเกลี้ยงๆ
รูปละ 30 เซนต์ พอขึ้นสูงแล้วก็ไม่มีใครเห็นว่า
เป็นของถูกๆ การจัดบ้านใหม่ในเวลาไม่กี่วัน เป็น
สิ่งที่สนุกและเพลิดเพลินเป็นอย่างยิ่ง และรางวัล
อันสูงสุดก็คือได้รับความยกย่องว่าเป็นคนมี

เราเสียค่าเช่าเดือนละ 120 เหรียญรวมทั้งค่า
furnitures ด้วย และซื้อรถยนต์ Fiat second-
hand ใช้คันหนึ่งราคา 400 เหรียญ ในตอนแรก
คิดว่าจะแบ่งกับสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนริศฯ คน

ละห้อง ถึงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2476 เราก็
ออกจากบ้านอยู่ตึกมาอยู่บ้านใหม่ของเรา

อยู่ได้ 6 วัน เสด็จพม่าก็ตกลงพระทัยจะเสด็จ
เข้าไปเสด็จในหลวงกลับกรุงเทพฯ ที่สงขลา
และค้างที่บ้านหาดใหญ่หนึ่งคืน

ความรู้สึกของข้าพเจ้ากลับหัวเหวศเช่นเด็ก
จะกลับไปรับเขียนแวงฯ อีก จนเสด็จพม่าทรงสั่ง
เกตเห็นและตรัสว่า “ลูกพูนทำหน้าที่ราวกับจะ
ร้องไห้”

ข้าพเจ้าทูลว่า “ก็ถ้าถูกจับอีกจะทำอย่างไร”
ท่านทรงตอบว่า “ยังงี้ก็ยิ่งดีกว่าในหลวงถูก
จับ เราเป็นพระราชวงศ์ก็ต้องท้อถอย”

เราออกเดินทางด้วยขอยมรถยนต์ชุดด้าน
เกาะเป็นรถหนึ่ง เพราะเราชอบกันมานาน
แล้ว ด้วยพวกพระราชวงศ์เกาะโดยมากมีมารดาเป็น
ไทยและเคยเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ กับพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแต่ก่อนๆ และรถยนต์ของ
เขาก็เร็วและสบายกว่ารถ 400 เหรียญของเรา
ซึ่งลัดคดคังลงไปเป็นใส่กระเป๋าคาดามาในวัน
นั้น ถึงหาดใหญ่กินข้าวกลางวันแล้วก็ไปเฝ้าใน
หลวงที่สงขลาตอนเย็น

ในหลวงตกพระทัยด้วยไม่ได้ทรงคิดว่าเราจะ
เข้ามา แล้วตรัสขอเสด็จพม่าอย่าให้ทรงชวนสม
เด็จเจ้าฟ้ากรมพระนริศฯ ไปปิ่นาง เพราะทรงคิด
ไว้ว่าจะทรงตั้งเป็น Regent ในเวลาเสด็จยุโรป
แต่อย่าให้เสด็จพม่าตรัสบอกให้รู้พระองค์เสียก่อน

เฝ้าอยู่จนเกือบค่ำแล้วเราก็ทูลลากลับมาหาด
ใหญ่ กินข้าวคุยกันกับพวกเสด็จพม่าอย่างสนุก
สนาน ตกค่ำหญิงเหลือนี้ออกขึ้นมาถึงกระเป๋
หนังสืออีกใบหนึ่งที่กัปตัน Vosbien จึงไปกระซิบ
วานนายอำเภอมาให้ช่วยไปรับมาให้เราในเวลา
ย่ำรุ่งพุ่มนี้ด้วย

รุ่งขึ้นเช้าพอกินกาแฟเสร็จ นายอำเภอก็เอา
กระเป๋ามาให้ เราออกรถแล่นมาเมืองเช้า ถึงสะ
เดาตามไทยเรียบร้อยดี แต่เจ้าพนักงานลืมนำดา
ดูว่าอะไรกัน และแอบถามคนของเราว่าท่านมา
และไปทำอะไรอีก ซึ่งได้ตอบแต่ว่า ไม่รู้

ทั้งนี้ เห็นจะเป็นด้วยคำสั่งไม่มีมิทวชัน

เสด็จพม่ากับพวกไวพุดออกไปว่า “มีรูปไว้
ถ้าไปเสด็จพม่าต้องการจะได้ไม่ลำบากภายหลัง”

เท่านั้นคนใจดีก็หันซัด รีบลุกขึ้นล่าวว่ามีพระ
ต้องรีบไป แล้วก็ไม่เห็นหน้าตาอีกต่อไปเลย

ไม่ช้าก็มืดไฟแล่นพม่าที่ท่องเที่ยวไทยออกไป
เที่ยวปิ่นางเป็นพักใหญ่ ด้วยมีตั๋ว return ticket
ไป-กลับอย่างลดราคา แล้วท่านพวกตื้นต่างประ
เทศก็พากันไปแน่นๆ เราไปพระนอกบ้านได้พบ
พวกเหล่านี้เกลื่อนกลาด พวกขุนนางเก่าผสมออก
ไปเที่ยวก็มี แต่เขาพยายามหลบหนีไม่ให้เราพบ มี
บางคนอธิบายว่ากลัวถูกต้อนเข้าคุก

เย็นหนึ่งเราไปเที่ยวโฮเต็ล Spring tide ทาง
ชายทะเลนอกเมืองด้วยคิดว่าจะได้ไม่พบกับพวกนี้
ให้เขาลำบากใจ แต่พอลงจากรถก็เห็นผู้ชายกับผู้
หญิงหมู่หนึ่งแต่งไทยนุ่งผ้า เรารามติใจว่าเขา
เป็นเพื่อนเก่าจึงหลุดปากร้องทักออกไปดังๆ เขา
หันมามองพวกเรา แล้วก็พากันเดินหนี แต่ในมาเรา
ก็ได้บทเรียนว่าต้องไม่ทักใคร่ก่อน

ส่วนคนสมัยใหม่นั้นค่อนข้างจะสนุก คำๆ กัน
ข้าวแล้วพวกเรามากจะออกไปนั่งเล่นเดินเล่นตาม
Esplanade ข้างบ้าน มีหนุ่มๆ นั่งอยู่พุดกันเวลา
เราเดินผ่านไปว่า “ยังงี้ซี ผลัดกันขึ้นกันลงบ้าง”

เราก็เดินเฉยๆ เป็นไม่เข้าใจ ถ้าเรานั่งอยู่ก็มี
คนเดินผ่านมาดูหน้า แต่เขาแต่งตัวอย่างใหม่จึงไม่
แน่ใจกันว่าเป็นชาติอะไร พวกเราเถียงกันว่าคน
ไหนเป็นไทยก็ไม่มื่ออะไรจะพิสูจน์ ลงท้ายคนหนึ่ง
ในพวกเราพุดขึ้นว่า “กันชาติก็ใส่มาได้”

เจ้าพวกเดินผ่านมาก็ต่างคนต่างเอามือคลำกัน
ทางแกง ธรรมดาของมารดาติดต่อนทางคมนาคมจะ
ต้องมาทั้งดีและร้ายมาเป็นคู่กันทุกแห่งทุกเวลา

ฉะนั้น เมื่อพวกศัตรูเรามา พวกมิตรเราก็มีมา
ด้วย เราจึงได้รู้เหตุการณ์ในเมืองไทยอยู่เสมอ

และยิ่งกว่านั้นคือพวกเดินทางทุกชนิดที่จะ
ผ่านปิ่นางทั้งไปและมา มักจะชอบแวะเพื่อพินพิษ
กับพวกเรา เพราะถ้าเข้าพันเขตป่าดงเบซาร์แล้วก็
พุดตามใจไม่ได้ ส่วนพวกที่ออกไปก็อดไว้นั้นเสีย
นาน พอพันเขตแดนจึงต้องหาคนที่พินพิษด้วยได้

เราอยู่ในฐานะที่ไม่เข้ามาเกี่ยวข้องหรือ
พุดพ้องร้องกับใครได้จึงเหมาะแก่การพิน
ทุกชนิด และเราก็ได้ความรู้ไปด้วยตลอด
เวลา

ธ ๖ เมลถึงสถานปิ่นางเวลาเย็นค่ำครึ่งหรือ 1
ทุ่ม อาทิตยละ 2 ครั้ง